

2009D59110

31 001

Programma voor Jeugd en Gezin

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld ... 2009

In de algemene commissie voor Jeugd en Gezin bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de minister voor Jeugd en Gezin over de brief van 28 oktober 2009 inzake samenwerking voor de jeugd, voortgang projecten Jeugd en Gezin (31 001, nr. 82).

De op 25 november 2009 toegezonden vragen zijn met de door de minister bij brief van ... 2009 toegezonden antwoorden hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de algemene commissie voor Jeugd en Gezin,
Heijnen

Adjunct-griffier van de algemene commissie voor Jeugd en Gezin,
Sjerp

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**II. Reactie van de minister****I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties****– Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie**

De leden van de CDA-fractie danken de minister voor zijn brief waarin hij de voortgang beschrijft van de projecten op het gebied van de jeugdzorg. Zij vinden het belangrijk dat het programmaministerie voor Jeugd en Gezin zijn meerwaarde toont en dat er nu een integraal overzicht is over hoe het staat met de implementatie van verschillende regelingen die door deze minister geïnitieerd zijn. Deze leden zijn het eens met de opmerking dat we niet tevreden mogen zijn met het enkele feit dat een aantal in de brief genoemde instrumenten tot stand zijn gekomen, maar dat ze daadwerkelijk moeten bijdragen aan de inzet op het gebied van alle kansen voor alle kinderen. Daartoe is het vereist dat vanuit het landelijk niveau in samenhang wordt ondersteund. Kan de minister een toelichting geven op welke manier deze samenhangende ondersteuning op het gebied van alle geïnitieerde instrumenten richting de gemeenten plaatsvindt?

De leden van de CDA-fractie constateren, bij het lezen van onderhavige brief, dat een belangrijke taak in het uitvoeren van het beleid is weggelegd voor de gemeente. Genoemde leden willen echter niet voorbijgaan aan de rol van de diverse maatschappelijke organisaties, zoals de scouting, de sportverenigingen en de kerken. In hoeverre spelen deze organisaties een rol bij de uitvoering van het beleid van deze minister? Krijgen deze organisaties voldoende kansen om hun bijdrage te leveren en wordt hun kracht optimaal benut?

Aangezien de minister de implementatie van de verschillende instrumenten in samenhang heeft weergegeven, vragen deze leden of er ook naar de afzonderlijke subsidiestromen en andere financieringsstromen ten behoeve van het implementeren van deze en andere instrumenten is gekeken. Wordt er geprobeerd deze zo doelmatig en effectief mogelijk in te zetten en indien mogelijk bij elkaar te voegen?

Over de brief hebben genoemde leden nog een aantal specifieke vragen. Wat is de taak van de ondersteuningsorganisaties van de diverse projecten die genoemd zijn op pagina 3? Ondersteunen zij pro-actief of re-actief, en op welke manier zijn zij met de helpdesk Samenwerken voor de Jeugd verbonden? Gaat het platform Samenwerken voor de Jeugd gemeenten pro-actief of re-actief ondersteunen? Komt er een basismodel voor het aangaan van sluitende afspraken met onderwijs, provincies en hulpverlenende instanties? Op het kaartje op pagina 4 is te zien dat een vrij groot aantal gemeenten wit gekleurd zijn. Is in deze gemeenten de oriëntatie/ontwerpfase daadwerkelijk aan de gang of zijn er ook gemeenten waar men nog niet of nauwelijks begonnen is met deze fase? Naast de Centra's voor Jeugd en Gezin (CJG) worden er ook verschillende digitale CJG's ontwikkeld (pagina 4). Het ministerie werkt (verder) aan een basismodel om gemeenten te ondersteunen. Hoe uitgebreid is dit basismodel, aangezien op deze manier voorkomen kan worden dat gemeenten hier te veel werk in stoppen en internet per definitie over gemeentegrenzen heen gaat. Waarom zijn het Digitaal CJG en het virtueel CJG niet in een eerder stadium gaan samenwerken?

Op het eerste kaartje op pagina 6 is te zien dat de dekkinggraad voor Zorg- en Adviesteams (ZAT's) in WSNS-verbanden (weer samen naar school verbanden) en op de Regionaal Opleidingen Centra's (ROC's) in een aantal provincies sterk achterblijft. Heeft de minister inzicht in de

redenen waarom de groei in een aantal provincies opvallend achterblijft? Hoeveel basisscholen zijn er aangesloten op de WSNS-verbanden?

De leden van de CDA-fractie zien met belangstelling uit naar de voorhang van de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) waarin de categorieën en instanties en functionarissen worden aangewezen die bevoegd worden te melden aan de verwijzindex (pagina 8).

Op pagina 8 wordt beschreven dat 70 procent van de jeugdgezondheidszorgorganisaties (JGZ-organisaties) een softwarepakket heeft geselecteerd en 35 procent van de organisaties geheel of gedeeltelijk digitaal werkt. Liggen de gemeenten met deze cijfers op schema? Wat zijn de kosten van het achteraf inbouwen van de landelijke standaarden in de automatiseringspakketten? Het Nationaal ICT Instituut in de Zorg (Nictiz) werkt aan het mogelijk maken van veilige overdracht van de digitale JGZ-dossiers via de landelijke infrastructuur in de zorg. Is het op dit moment nog niet mogelijk voor de instellingen die geheel of gedeeltelijk digitaal werken dit op een veilige manier te doen? Vanaf wanneer is dit wel mogelijk?

De minister geeft aan dat de regionale aanpak van kindermishandeling niet op schema loopt en dat het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) afspraken gaat maken met de zes regio's die nog geen plan van aanpak hebben (pagina 10). Genoemde leden worden graag op de hoogte gehouden van de voortgang hiervan en vragen of de minister de noodzaak ziet zelf met betreffende centrumgemeenten in contact te treden.

De gemeenten hebben de verplichting jaarlijks inhoudelijk verslag uit te brengen over de voortgang van de CJG's. De minister zorgt er voor dat gemeenten hun aansprekende voorbeelden kunnen delen. Heeft de minister inzicht in welke mate gemeenten gebruik maken van aansprekende voorbeelden in andere gemeenten? Deze leden vragen jegens wie en op welke manier de gemeenten een kritische houding aannemen in hun inhoudelijk verslag over de CJG's (pagina 13).

De leden van de CDA-fractie constateren dat 40 procent van de gemeenten met betrekking tot het CJG nog geen afspraken hebben gemaakt met de jeugdgezondheidszorg en 50 procent van de gemeenten nog geen afspraken hebben met Bureau Jeugdzorg (pagina 14). Er gaat tijd overheen voordat de afspraken in de praktijk werken en dan moeten er ook nog afspraken gemaakt worden met andere organisaties en moet de zorgcoördinatie van de grond komen. Deelt de minister de mening dat de voortgang in een aantal gemeenten leidt tot ongerustheid of zij in 2011 een goed werkend CJG hebben? De minister geeft op pagina 15 aan dat hij vindt dat het verschil tussen 70 gemeenten die op 15 september een CJG hebben en de 147 gemeenten die verwachten eind 2009 een CJG te hebben opvallend groot is. Wat gaat de minister doen indien gemeenten deze doelstelling niet halen?

Kan de minister uiteenzetten op welke manier verdere stappen op het gebied van effectieve opvoedondersteuning gestimuleerd of afgedwongen kunnen worden (pagina 16)?

De leden van de CDA-fractie zien graag dat de eigen kracht centraal wordt gesteld in de CJG's. Zij zien met belangstelling de uitkomsten tegemoet van het versterken van de pedagogische kwaliteit in de buurt, waar in tien gemeenten mee gewerkt gaat worden (pagina 19). Het is een goede zaak als onderlinge steun, vertrouwen en betrokkenheid van buurtbewoners wordt versterkt. Deze leden horen graag van de minister hoe de informele sociale controle, zoals het letten op elkaars kinderen, bevorderd gaat worden.

- Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie onderschrijven het motto «Alle kansen voor alle kinderen» van harte en zijn van mening dat de overheid de

voorwaarden hiervoor moet creëren, zodat er daadwerkelijk sprake is van gelijke kansen voor alle kinderen. Daarvoor moet er nog een hoop gebeuren. De minister zet terecht in op meer preventie, het versterken van de eigen kracht van gezinnen en meer samenwerking tussen professionals, maar heeft tot nu toe weinig concrete resultaten geboekt. De minister verwijst hiervoor geregeld naar de gemeenten. Zo vraagt de minister zich in zijn voortgangsbrief af in hoeverre de rijksoverheid zich moet bemoeien met de lokale invulling van het jeugdbeleid. De minister zegt hierover letterlijk «het is aan de lokale democratie om hierin keuzen te maken». Maar hoe kan de minister ervoor zorgen dat er in de gemeenten en in de wijken voldoende jongerenwerkers, buurthuizen, speelplaatsen, preventieve zorg en opvoedingsondersteuning aanwezig is als deze minister tegelijkertijd aangeeft dat hij daar niet over gaat? De minister is immers wel systeemverantwoordelijk. Hoe omschrijft de minister zijn eigen verantwoordelijkheid? Wat houdt die systeemverantwoordelijkheid precies in volgens de minister? Waar heeft de minister nog wel zeggenschap over als het gaat over het lokale jeugdbeleid?

De leden van de SP-fractie vinden het zorgelijk dat de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) momenteel te vrijblijvend worden ingevuld. Veel gemeenten zijn ieder op hun eigen manier bezig opnieuw het wiel uit te vinden. De ene gemeente heeft enkel een inlooppunt, de ander heeft daadwerkelijk allerlei organisaties in één gebouw in de wijk en een goede samenwerking georganiseerd. Waar ligt in deze de voorkeur van de minister? Slechts de helft van de gemeenten heeft afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg en slechts 40 procent van de gemeenten heeft afspraken gemaakt met het onderwijs en andere instanties zoals de kinderopvang, peuterspeelzalen, politie, GGZ, MEE, de huisarts en het veiligheidshuis. Wat gaat de minister eraan doen om dit te verbeteren? Is hij bereid om meer de regie te nemen op het punt van de concrete invulling die door gemeenten wordt gegeven aan de Centra voor Jeugd en Gezin? Met name de kleinere gemeenten hebben moeite met de oprichting van een CJG. Wat gaat de minister doen om de kleinere gemeenten te helpen met het opzetten van een CJG?

In hoeverre moet volgens de minister een CJG ook bereikbaar zijn? De leden van de SP-fractie hebben bijvoorbeeld van een bezorgde ambulante hulpverlener een email gekregen over een CJG. Deze hulpverlener geeft aan dat alle ouders en jongeren welkom zijn, maar dat de openingstijden niet aansluiten bij de doelgroep. Het CJG is bijvoorbeeld open van 9:00 uur tot 12:00 van maandag t/m woensdag en op donderdag en vrijdag van 13:00 tot 17:00 uur. Deelt de minister de mening dat de Centra voor Jeugd en Gezin minimaal elke werkdag tijdens kantooruren open horen te zijn? Rond de jaarwisseling zal er een onderzoek plaatsvinden in circa tien gemeenten naar de effectiviteit van de Centra voor Jeugd en Gezin. Welke gemeenten zijn dit? Wanneer kan de Kamer de resultaten van dit onderzoek tegemoet zien?

De minister is met GGZ Nederland aan het bekijken welke voorbeelden in een handreiking voor de gereedschapskist CJG geschetst kunnen worden om te stimuleren dat in de Centra voor Jeugd en Gezin vroegtijdige en psychische hulp beschikbaar is. Op die manier geeft de minister invulling aan de motie van de leden Langkamp en Dibi (31 700 XVII, nr. 47), waarin de regering wordt verzocht te stimuleren dat in alle Centra voor Jeugd en Gezin vroegtijdige en psychische hulp beschikbaar is. Kan de minister uiteenzetten in hoeverre dit betekent dat er daadwerkelijk in elk centrum voor Jeugd en Gezin vroegtijdige psychische hulp aangeboden gaat worden?

De leden van de SP-fractie zijn zeer te spreken over het voornemen van de minister om de Gezondheidsraad te vragen of zij zicht hebben op de behoefte aan en de vraag naar gespecialiseerde zorg voor slachtoffers van kindermishandeling. Genoemde leden hebben altijd gepleit voor voldoende behandel mogelijkheden in kinder- en jeugdtraumacentra voor

door kindermishandeling getraumatiseerde kinderen. Er zijn in het hele land maar 5 centra die kinderen behandelen met een trauma. Ook hebben deze leden erop gewezen dat er nog veel te weinig behandelmethodes zijn voor slachtoffers van kindermishandeling. Genoemde leden wachten het advies van de Gezondheidsraad dan ook met belangstelling af. Kan de minister aangeven wanneer de Kamer dit advies ongeveer verwachten kan?

De motie van het lid Langkamp (31 015, nr. 43) verzoekt de regering om professionals en het tuchtcollege er zo snel mogelijk over te informeren dat het niet in strijd is met de wet om zonder toestemming van beide ouders een door kindermishandeling getraumatiseerd kind in behandeling te nemen. Is de minister bereid om de brief, waarin de minister professionals en het tuchtcollege hierover informeert, ook aan de Kamer te doen toekomen? Wanneer kan de Kamer deze brief tegemoet zien?

- Vragen en opmerkingen van de PVV-fractie

Over het algemeen constateren de leden van de PVV-fractie een veel te softe aanpak bij het implementeren van de programma's. De Centra's voor Jeugd en Gezin krijgen de volle aandacht in de brief van de minister, terwijl de aanpak van de kindermishandeling in amper 2 kantjes aan bod komt. Daarom de volgende vraag, op welke termijn wordt nu een werkend landelijk evidence based protocol ingevoerd bij alle ziekenhuizen en jeugdzorginstellingen om kindermishandeling te signaleren en te behandelen. Met welke maatregelen gaat de minister dit afdwingen indien het niet binnen de gestelde termijn wordt ingevoerd?

II. Reactie van de minister